

(Ф 03.02 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки та бізнес-технологій

УЗГОДЖЕНО
Дека́н ФЕБА
Сергій СМЕРІЧЕВСЬКИЙ
Сергій СМЕРІЧЕВСЬКИЙ
« 8 » 09 2023р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи
Анатолій ПОЛУХІН
Анатолій ПОЛУХІН
« 15 » 09 2023 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
« Управління зовнішньоторговельними операціями на авіаційних підприємствах »

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність: 076 «Підприємництво та торгівля»
Освітньо-професійні програми: «Митна діяльність підприємницьких структур»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	2	180/6	18	36	–	126	(1) ДЗ 2с.	-	Екзамен 2с.

Індекс: НМ-6-076-3/23 – 2.1.5

СМЯ НАУ РП 11.01.05–01–2023

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Управління зовнішньоторговельними
операціями на авіаційних підприємствах»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 11.01.05-01-2023

Стор. 2 із 12

Робочу програму навчальної дисципліни «Управління зовнішньоторговельними операціями на авіаційних підприємствах» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Митна діяльність підприємницьких структур», навчального та робочого навчальних планів № НМ-6-076-3/23, № РМ-6-076-3/23 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля», та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:
доцент кафедри економіки
та бізнес-технологій
к. е. н., доцент

Людмила ДОЛГОВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля», (освітньо-професійна програма «Митна діяльність підприємницьких структур») - кафедри економіки та бізнес-технологій, протокол № 11 від «28» 08 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми

Павло ПАШКО

Завідувач кафедри

Оксана ЧУМАК

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету Економіки та бізнес-адміністрування, протокол № 1 від «07» 09 2023 р.

Голова НМРР

Анатолій ТОФАНЧУК

Рівень документа – 36

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління зовнішньоторговельними операціями на авіаційних підприємствах»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05–01–2023
		Стор. 3 із 12	

ЗМІСТ

Вступ

1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання	4
1.2. Заплановані результати навчання	4
1.3. Компетентності.	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни.	6
2.1.Зміст навчальної дисципліни.....	6
2.2.Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	6
2.3.Тематичний план.....	8
2.4. Домашнє завдання.....	9
2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену.....	9
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	9
3.1. Методи навчання	9
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	9
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	10
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь..	11

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління зовнішньоторговельними операціями на авіаційних підприємствах»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05–01–2023
		Стор. 4 із 12	

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління зовнішньоторговельними операціями на авіаційних підприємствах» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення Програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених розпорядженням № 249/роз. від 29.04.2021р., та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання.

Місце даної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця.

Навчальна дисципліна «Управління зовнішньоторговельними операціями на авіаційних підприємствах» є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в області економіки, підприємництва та бізнес-технологій.

Метою викладання дисципліни є формування у здобувачів системних знань з об'єктивних закономірностей, умов, процесів і специфічних особливостей управління зовнішньоторговельними операціями на авіаційних підприємствах, а також набуття навичок їх практичного використання.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- розуміння сутності зовнішньоторговельної діяльності підприємства, цілей, мотивів і передумов її виникнення, правового та економічного середовища розвитку;
- вивчення видів та форм зовнішньоторговельної діяльності підприємства;
- усвідомлення економічної природи комерційних операцій на зовнішніх ринках;
- вивчення принципів укладання та виконання угод;
- проведення економічного аналізу зовнішньоторговельної діяльності підприємства, визначення її ефективності

1.2. Які результати навчання дає можливість досягти навчальна дисципліна

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен набути таких результатів навчання (в сукупності з іншими освітніми компонентами):

Вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності (ПРН 1).

Визначати, аналізувати проблеми підприємництва і торгівлі та розробляти заходи щодо їх вирішення (ПРН 2).

Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп (ПРН 4).

Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва та/або торгівлі діяльності (ПРН 5).

Вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність (ПРН 6).

Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької та/або торговельної діяльності (ПРН 9).

Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективної митної й торговельної діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької діяльності, зокрема авіаційних підприємств (ПРН 12).

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління зовнішньоторговельними операціями на авіаційних підприємствах»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05–01–2023
		Стор. 5 із 12	

Впроваджувати інноваційні методи митної діяльності з метою створення умов для ефективного управління експортно-імпортними операціями підприємницьких та торговельних структур (ПРН 13).

Вміти надавати митно-посередницькі послуги, застосовуючи сучасні управлінські інноваційні підходи, інформаційні технології, норми чинного законодавства, створюючи умови підвищення ефективності договірної та зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких та торговельних структур (ПРН 14).

1.3. Які компетентності дає можливість здобути навчальна дисципліна.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен здобути наступні компетентності:

Здатність розв'язувати складні задачі й проблеми у галузі підприємництва та торгівлі або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог (ІК 1).

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК 1).

Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 2).

Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК 4).

Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків (ЗК 5).

Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва та/або торгівлі (ФК 3).

Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності (ФК 4).

Здатність аналізувати та оцінювати вплив норм митного законодавства системи Європейського Союзу на здійснення підприємствами митної діяльності в Україні (ФК 7).

Здатність здійснювати зовнішньоторговельні операції відповідно до міжнародних угод та нормативно правових актів, які функціонують у системі міжнародного технічного регулювання (ФК 8).

Здатність приймати рішення у ситуаціях, які вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм митного та господарського права, а також розуміння специфіки практики їх застосування, зокрема на авіаційних підприємствах (ФК 9).

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна «Управління зовнішньоторговельними операціями на авіаційних підприємствах» базується на знаннях таких дисциплін: «Експертиза товарів та послуг», «Управління бізнес-проектами» є базою для вивчення дисципліни: «Управління та аналіз митних ризиків», проходження виробничої практики з митної діяльності підприємницьких структур та переддипломної практики.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління зовнішньоторговельними операціями на авіаційних підприємствах»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05–01–2023
		Стор. 6 із 12	

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля а саме: модуль **№1 «Функціональне забезпечення управління зовнішньоторговельними операціями на авіаційних підприємствах»** який є логічною, завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання по закінченню вивчення модуля.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.

Модуль №1 «Функціональне забезпечення управління зовнішньоторговельними операціями на авіаційних підприємствах»

Інтегровані вимоги модуля №1: По закінченню модуля здобувачі повинні вміти застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективного управління зовнішньоторговельними операціями на авіаційних підприємствах.

Знати:

- сучасні особливості зовнішньоекономічної діяльності, а також фактори, що обумовлюють входження України в світовий економічний простір;
- закони та закономірності при здійсненні підприємствами експортно-імпортних операцій;
- нормативно-правові документами в сфері ЗЕД, інструменти тарифного та нетарифного регулювання експортно-імпортних операцій.

Вміти:

- теоретично узагальнювати інформацію про форми, види, засади, методи здійснення зовнішньоторговельних операцій на авіаційних підприємствах;
- самостійно приймати правильні рішення щодо оцінки кон'юнктури потенційних світових ринків, вибору потенційного зовнішнього ринку збуту, пошуку оптимальних форм співпраці з іноземними партнерами;
- розробляти зовнішньоекономічні контракти, визначати і підтверджувати ціни й умови доставок в контракті, аналізувати ефективність зовнішньоторговельних операцій, користуватися засобами валютного регулювання.

Тема 1. Міжнародне торговельне середовище та авіаційний бізнес.

Зовнішньоекономічна діяльність авіаційних підприємств як важлива складова глобального економічного середовища. Основні напрямки зовнішньоторговельної діяльності в авіабізнесі: міжнародні перевезення пасажирів і вантажів; експорт і імпорт авіатехніки; надання авіаційних послуг (технічне обслуговування, сертифікація, навчання пілотів, тощо); науково-дослідні та виробничі спільноти між авіаційними підприємствами та іншими країнами. Основні принципи і стратегії ведення зовнішньої торгівлі на авіаційних підприємствах. Міжнародні організації та їх роль у зовнішньоекономічній діяльності авіаційних підприємств. Виклики та перспективи зовнішньоекономічної діяльності авіаційних підприємств.

	<p>Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління зовнішньоторговельними операціями на авіаційних підприємствах»</p>	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05–01–2023
		Стор. 7 із 12	

Тема 2. Управління експортно-імпортними операціями.

Загальні принципи експортно-імпортних операцій. Експортні операції в авіаційній сфері: продаж авіаційних послуг іноземним клієнтам, надання лізингових послуг, транспортування вантажів та пасажирів за кордон. Імпортні операції: постачання техніки, комплектуючих, пального, а також з обслуговування іноземних клієнтів, наприклад, в аеропортах чи на борту літаків. Роль документів у міжнародних операціях.

Організація експортно-імпортних операцій авіаційних компаній. Управління ланцюгами постачання. Вибір постачальників і партнерів. Митні процедури. Моніторинг експортно-імпортних операцій.

Тема 3. Зовнішньоекономічні контракти в авіаційній сфері.

Зовнішньоекономічні контракти: загальна характеристика. Сфера охоплення зовнішньоекономічними контрактами в авіації: закупівля авіаційної техніки та обладнання; технічне обслуговування та ремонт авіаційної техніки, міжнародні перевезення пасажирів і вантажів, інвестування в інфраструктуру аеропортів та авіаційних компаній, поставка авіаційних запчастин і компонентів.

Процес розробки зовнішньоекономічного контракту в авіаційній сфері. Укладення зовнішньоекономічного контракту в авіаційній сфері. Виконання зовнішньоекономічного контракту. Специфіка зовнішньоторговельних угод в авіації. Проблеми і виклики зовнішньоекономічних контрактів в авіації.

Тема 4. Ціноутворення в авіаційній сфері.

Особливості сучасної зовнішньоторговельної цінової стратегії фірми. Основні ціни зовнішньоторговельних контрактів. Цінові знижки. Базисні умови постачань «ІНКОТЕРМС». Основні умови, засоби та форми міжнародних розрахунків.

Тема 5. Організація розрахунків за зовнішньо-торговельними операціями.

Поняття та важливість розрахунків за зовнішньо-торговельними операціями. Методи розрахунків. Валютні аспекти розрахунків. Використання банківських послуг. Регулювання зовнішньо-торговельних розрахунків. Ризики у зовнішньо-торговельних розрахунках.

Тема 6. Оцінка експортного потенціалу авіаційних підприємств.

Поняття експортного потенціалу. Визначальні чинники, які впливають на експортний потенціал підприємства. Компоненти експортного потенціалу. Методи оцінки експортного потенціалу підприємства. Специфіка експортного потенціалу авіаційних підприємств. Складові експортного потенціалу авіаційних підприємств. Фактори, що визначають експортний потенціал авіаційних підприємств. Практичні аспекти оцінки експортного потенціалу авіаційних підприємств

Тема 7. Логістика зовнішньої торгівлі в авіаційній галузі.

Основи логістики зовнішньої торгівлі. Управління поставками в авіаційній логістиці. Перевезення авіаційним транспортом. Складські операції в авіаційній логістиці. Технології та інновації в авіаційній логістиці.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління зовнішньоторговельними операціями на авіаційних підприємствах»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05–01–2023
		Стор. 8 із 12	

Тема 8. Ризики зовнішньої торгівлі в авіаційній галузі.

Політичні та правові ризики. Економічні ризики. Технологічні ризики. Екологічні та соціальні ризики. Управління ризиками в авіаційній галузі.

Тема 9. Стратегічне управління в зовнішній торгівлі авіаційними послугами.

Роль стратегічного управління в авіаційних послугах. Стратегії на ринку авіаційних послуг. Тренди та виклики на світовому ринку авіаційних послуг. Інструменти стратегічного управління в авіаційному секторі. Ключові виклики в стратегічному управлінні.

2.3. Тематичний план.

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)			
		Денна форма навчання			
		Усього	Лекції	прак. заняття	СРС
		2 семестр			
Модуль 1. «Функціональне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності підприємств»					
1.1	Міжнародне торговельне середовище та авіаційний бізнес	16	2	2	12
1.2	Управління експортно-імпортними операціями	18	2	2 2	12
1.3	Зовнішньоекономічні контракти в авіаційній сфері	19	2	2 2	13
1.4	Ціноутворення в авіаційній сфері	19	2	2 2	13
1.5	Організація розрахунків за зовнішньо-торговельними операціями	18	2	2 2	12
1.6	Оцінка експортного потенціалу авіаційних підприємств	18	2	2 2	12
1.7	Логістика зовнішньої торгівлі в авіаційній галузі	18	2	2 2	12
1.8	Ризики зовнішньої торгівлі в авіаційній галузі	18	2	2 2	12
1.9	Стратегічне управління в зовнішній торгівлі авіаційними послугами	18	2	2 2	12
1.10	Модульна контрольна робота № 1	10	-	2	8
1.11	Домашнє завдання	8	-	-	8
Усього за модулем № 1		180	18	36	126
Усього за семестр		180	18	36	126
Усього за навчальною дисципліною		180	18	36	126

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління зовнішньоторговельними операціями на авіаційних підприємствах»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05–01–2023
		Стор. 9 із 12	

2.4. Домашнє завдання

Метою домашнього завдання для здобувачів вищої освіти є встановлення поточного рівня відповідності опанованих ними під час самостійної роботи результатів навчання програмним результатам навчання, визначеним для даної дисципліни освітньо-професійною програмою.

Завдання для виконання розробляються автором робочої програми у співпраці (зокрема, співавторстві) з науково-педагогічними працівниками, які забезпечують викладання навчальних дисциплін, що пов'язані з даною дисципліною міждисциплінарними зв'язками. Виконання домашнього завдання здійснюється на основі загальнотеоретичної літератури з даної дисципліни. Час, потрібний для виконання домашнього завдання, - до 8 годин самостійної роботи.

2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену, розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься до відома здобувачів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

В процесі викладання дисципліни, під час проведення лекційних та практичних занять використовуються наступні методи: словесні (лекція, бесіда, пояснення, доповідь), наочні (презентація, ілюстрування, відеоматеріали), практичні (тестові завдання, кейси, виконання розрахункових завдань), методи контролю.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Денисенко М. П., Панченко В. А., Шапоренко О. І., Федорак В. І. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства. Навчальний посібник. Київ : Видавничий дім "Кондор", 2020, 435 с.

3.2.2. Новак В.О., Мостенська Т.Л. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник. Київ : Видавничий дім "Кондор", 2024. 494 с.

3.2.3. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: конспект лекцій / уклад. Макара О.В. Луцьк: ПП «Поліграфія», 2020. 90 с.

3.2.4. Гобела В. В. Управління зовнішньоекономічною діяльністю & Management of Foreign Economic Activity : навчальний посібник. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 244 с.

3.2.5. Макарова О.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: конспект лекцій. Луцьк: ПП «Поліграфія», 2020. 90 с.

3.2.6. Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп. / За ред. Козака Ю. Г. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 292 с.

3.2.7. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : підручник / А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, О. В. Дьяченко та ін. / за заг. ред. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 652 с.

3.2.8. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник. 5-те ви д., перероб. та допов.; Університет ДФС України. Ірпінь: 2019. 410 с.

3.2.9. Рум'янцев А.П. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління зовнішньоторговельними операціями на авіаційних підприємствах»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05–01–2023
		Стор. 10 із 12	

посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 292 с.

3.2.10. Фінанси зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник / [Ситник Н.С., Стасишин А.В., Дубик В.Я., та ін.]; за заг. Ред. Н.С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 460 с.

Допоміжна література

3.2.11. Долгова Л.І., Іваненко В.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємницьких структур в Україні: проблеми та перспективи розвитку. *Траєкторія науки: міжнародний електронний науковий журнал*, 2021. Том 7, № 10. С. 2007-2017.

3.2.12. Долгова Л.І., Пазиніч О.В., Іваненко В.В. Стратегічні орієнтири розвитку міжнародних зв'язків України в умовах геополітичних трансформацій. *Ефективна економіка*. 2023. № 7. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.7.26>

3.2.13. Ковальова М. Л. Основи системи управління ризиками у зовнішньоекономічній діяльності. *Науковий економічний журнал «Інтелект XXI»*, 2020. № 2. С. 166–169.

3.2.14. Палехова В. Зовнішньоекономічна діяльність в контексті сучасного етапу глобалізації та повоєнної відбудови вітчизняної економіки. *Mechanism of an Economic Regulation*, 2023. № 2 (100). С. 49-56. <https://doi.org/10.32782/mer.2023.100.08>

3.2.15. Юр'єва, П., Микитенко, Т. Зовнішньоекономічна діяльність та особливості її оподаткування: теоретичні аспекти. *Економіка та суспільство*, 2022. № 38. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-38-30>

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

3.3.1. Митний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

3.3.2. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

3.3.3. Митна служба України/ URL: <https://customs.gov.ua>

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління зовнішньоторговельними операціями на авіаційних підприємствах»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05–01–2023
		Стор. 11 із 12	

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ ЗДОБУВАЧЕМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної здобувачем навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів
	Денна форма навчання
Модуль №1	
Відповіді на теоретичні питання на практичних заняттях	2 семестр
	(2бали. x 15зан.) 30 (сумарна)
Відповіді на тестові завдання, розв'язок задач	(2бали. x 15зан.) 30 (сумарна)
Домашнє завдання	10
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 здобувач має набрати не менше</i>	42
Виконання модульної контрольної роботи	10
Усього за модулем №1	80
Семестровий екзамен	20
Усього за дисципліною	100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються здобувачу, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих здобувачем за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума підсумкової семестрової модульної та **екзаменаційної** рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 1).

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки здобувача, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Управління зовнішньоторговельними операціями на авіаційних підприємствах»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05–01–2023
		Стор. 12 із 12	

Додаток 1

**Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS**

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)